

กระบวนทัศน์สตรีไทยด้านก้าวหน้านิยมในนวนิยายของณารา
ระหว่างปีพุทธศักราช 2549-2558¹

The Progressivism Paradigm of Thai Female in Nara's
Novels During B.E. 2549-2558

(Received: March 11, 2019; Revised: March 26, 2019; Accepted: April 23, 2019)

กฤต โสดาลี², กาญจนา วิชญาปกรณ์³

Krit Sodalee, Kanchana Wichayapakorn

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนทัศน์สตรีไทยด้านก้าวหน้านิยมที่ปรากฏในนวนิยายของณาราที่ได้ตีพิมพ์ระหว่างปีพุทธศักราช 2549-2558 ผลการศึกษาพบว่ากระบวนทัศน์สตรีไทยด้านก้าวหน้านิยมได้สร้างวาทกรรมจำนวน 4 ชุด คือ วาทกรรมเชื่อมั่นในตัวเองพบ 2 ประเด็น การเชื่อมั่นในตนเองด้านการทำงาน และการเชื่อมั่นในตนเองด้านความสวยงาม วาทกรรมรักอิสระพบ 3 ประเด็น คือ อิสระด้านการแต่งงาน อิสระด้านการมีเพศสัมพันธ์ และอิสระด้านการเข้าใกล้ชีวิตชาย วาทกรรมเลือกคู่ครองพบ 4 ประเด็น คือ การมีชื่อเสียงในสังคม การมีทรัพย์สินสมบัติ ความรัก และรูปร่างหน้าตา วาทกรรมต้องการชีวิตสมบูรณแบบพบ 3 ประเด็น คือ ด้านการทำงานประกอบอาชีพ ด้านครอบครัว และด้านชื่อเสียง

คำสำคัญ : กระบวนทัศน์, ก้าวหน้านิยม, ณารา, วาทกรรม

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง “กระบวนทัศน์สตรีไทยในนวนิยายของณารา ระหว่างปีพุทธศักราช 2549-2558”

² นิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร (Students of Doctor of Arts Program Department of Thai Language Faculty of Humanities Naresuan University)
e-mail : kit.sodalee@gmail.com

³ รองศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร (Associate Professor Dr., Department of Thai Language Faculty of Humanities Naresuan University)

Abstract

The paradigm related to the progressivism was created from four sets of discourse: 1) discourse of self-confidence (i.e., believing in themselves that they could succeed in their careers and believing that they were more beautiful than others), 2) discourse of freedom (i.e., freedom of marriage, freedom of having sex, and freedom of being close to men), 3) discourse of choosing their lovers (i.e., considering their lovers or husbands from their reputation in society, property, love, and appearances), and 4) discourse of their future (i.e., succeeding in three aspects: career, family, and reputation).

Keywords: Paradigm, Progressivism, Nara, Discourse

บทนำ

ณารา หรือ ณิชชา (ศุภมั่งมี) ต้นติเฉลิมสิน เป็นนักเขียนหญิงแนวโรมานซ์ผู้หนึ่งที่ได้รับคามนิยมเป็นอย่างสูงในสังคมไทยปัจจุบัน ดังจะเห็นจากผลการสำรวจนวนิยายของณาราที่ตีพิมพ์ระหว่างปีพุทธศักราช 2549-2558 พบว่านวนิยายส่วนใหญ่ของเธอนั้นมีการตีพิมพ์มากกว่า 1 ครั้งเป็นอย่างต่ำ อีกทั้งนวนิยายของเธอจำนวนหนึ่งยังได้มีการนำไปดัดแปลงเป็นละครโทรทัศน์ เช่น นวนิยาย เรื่อง ธราทิมาลัย สัมหวานน้ำตาลเปรี้ยว ปลาไหลป้ายแดง เป็นต้น

อย่างไรก็ดี ความสำเร็จของณาราดังกล่าวนี้น่าจะเกิดขึ้นจากการที่นวนิยายของเธอสามารถสะท้อนภาพของผู้หญิงที่มีลักษณะใกล้เคียงกับความเป็นจริงในสังคมไทยปัจจุบัน เป็นลักษณะของผู้หญิงที่ผ่านการรับวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาปรับใช้และเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตของพวกเธอ ตัวละครหญิงในนวนิยายของณาราจึงมีลักษณะก้าวหน้า กล่าวคือ ตัวละครหญิงของเธอมักมีลักษณะเป็นปัจเจกชนสูง เป็นผู้ที่สามารถริเริ่มความสัมพันธ์กับผู้ชายที่ตนพึงพอใจได้ ต้องการเป็นผู้กำหนดทางเดินชีวิตด้วยตัวของตนเอง มีหน้าที่การงานที่มั่นคง ฉลาดหลักแหลม สามารถดูแลตนเองและครอบครัวได้ ตลอดจนเชื่อว่าการสูญเสียพรหมจรรย์ไม่อาจทำให้ผู้หญิงสูญเสียคุณค่าในตนเองได้ (เสาวคนธ์ วงศ์ศุภชัยนิมิต, 2559, หน้า 212-217)

จากการสืบค้นข้อมูลพบว่าแนวคิดดังกล่าวได้รับอิทธิพลจากลัทธิสตรีนิยมที่ปรากฏขึ้นเมื่อศตวรรษที่ 19 และได้ปรากฏในประเทศไทยเป็นครั้งแรกในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่พระองค์ได้พิจารณาคติความของอำแดงเหมือนที่ได้ถูกครอบครัวบังคับให้ต้องสมรสกับนายภูขณะที่ยังมีครรภ์อยู่แล้วคือนายริด พระองค์จึงทรงพิจารณาคติความให้อำแดงเหมือนเป็นฝ่ายชนะ คติความพร้อมทั้งได้มีการแก้ไขกฎหมายฉบับดังกล่าวให้ผู้หญิงที่เป็นสามัญชนสามารถเลือกคู่ครองได้เอง ไม่ต้องตกอยู่ภายใต้การตัดสินใจของบิดามารดา (อำแดงเหมือนกับนายริด, ออนไลน์, 2560) และคติความของอำแดงจันทน์

เธอนั้นถูกสามีนำไปขายโดยที่เธอไม่ได้ยินยอม พระองค์จึงตัดสินใจให้อำแดงจันชนะคดีความเช่นกัน และได้แก้ไขกฎหมายว่าด้วยทาสว่าบิดามารดาและสามีจะมีอำนาจขายภรรยาได้หากฝ่ายหญิงไม่ยินยอม (มาลี พุกฤษ์ พงศาวลี, 2544, หน้า 12-13)

ขณะที่ภายหลังจากการทำสนธิสัญญาเบาว์ริงกับประเทศอังกฤษก็ได้ส่งผลโดยตรงต่อโครงสร้างเศรษฐกิจไทย ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบเศรษฐกิจจากเศรษฐกิจแบบยังชีพมาเป็นเศรษฐกิจแบบพาณิชย์ที่มุ่งเน้นการค้าขาย สร้างรายได้ ความมั่งคั่งร่ำรวยให้แก่บุคคล (คริส เบเคอร์ และผาสุก พงษ์ไพจิตร, 2557, หน้า 257-296) ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ ผู้หญิงจำนวนมากจึงต้องออกจากพื้นที่ครัวเรือนมาสู่พื้นที่การทำงานนอกบ้าน การคงลักษณะของผู้หญิงแบบ “แม่ศรีเรือน” ย่อมไม่อาจทำให้พวกเธอมีความสุขและประสบความสำเร็จในชีวิตได้ดังเช่นที่ผ่านมา ผู้หญิงจึงได้มีการปรับเปลี่ยนลักษณะของตนเองเสียใหม่ กลายเป็น “ผู้หญิงก้าวหน้า” กล่าวคือ ผู้หญิงจะต้องเป็นผู้ที่มีความคิด ความสามารถด้านสติปัญญา สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังต้องมีความกล้าที่จะแสดงออกด้านพฤติกรรมว่าตนรู้สึกอย่างไรหรือตนคิดเห็นอย่างไรในประเด็นต่างๆ

จากความเป็นมาดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเรื่อง “กระบวนการทัศน์สตรีไทยด้านก้าวหน้านิยมในนวนิยายของฉรร่า ระหว่างปีพุทธศักราช 2549-2558” โดยได้นำวาทกรรมมาเป็นเครื่องมือในการศึกษาตัวละครหญิงในฐานะของชุดความคิดที่แสดงให้เห็นกระบวนการสร้าง การผลิตซ้ำ และภาพของผู้หญิงในยุคปัจจุบัน ซึ่งจะทำให้เราเห็นถึงชุดความคิดที่กำกับความรู้สึก การประพาดิตน และการดำเนินชีวิตของตัวละครหญิงในนวนิยายของ ฉรร่า อีกทั้งยังแสดงให้เห็นว่านวนิยายของฉรร่ามีคุณค่าในแง่การสะท้อนภาพของผู้หญิงในยุคปัจจุบันอีกด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษากระบวนการทัศน์สตรีไทยด้านก้าวหน้านิยมที่ปรากฏในนวนิยายของฉรร่า

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัยในครั้งนี้ คือ การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้กระบวนการ แนวคิดสตรีนิยม วาทกรรม นวนิยายสตรีไทย และนวนิยายของฉรร่า เป็นเครื่องมือสำหรับการวิเคราะห์กระบวนการทัศน์สตรีไทยด้านก้าวหน้านิยมในนวนิยายของฉรร่า

2. ขอบเขตข้อมูล ได้แก่ นวนิยายของฉรร่าที่ตีพิมพ์ระหว่างปีพุทธศักราช 2549-2558 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 44 เล่ม

3. ชั้นวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์กระบวนการทัศนสตรีไทยด้านก้าวน้ำนิยม ในกรอบแนวคิดดังนี้
 - 3.1. วาทกรรมเชื่อมั่นในตัวเอง
 - 3.2. วาทกรรมรักอิสระ
 - 3.3. วาทกรรมเลือกคู่ครอง
 - 3.4. วาทกรรมต้องการชีวิตสมบูรณ์แบบ
4. นำเสนอข้อมูลแบบพรรณนาวิเคราะห์

นิยามศัพท์เฉพาะ

กระบวนการทัศนสตรีไทย หมายถึง กรอบแนวคิดพื้นฐาน อันเป็นเหตุแห่งการแสดงออกด้านพฤติกรรมต่างๆ ของตัวละครหญิงที่ปรากฏในนวนิยายของณารา ในช่วงระหว่าง พ.ศ. 2549-2558 ได้แก่ ด้านคุณธรรมนิยม ด้านกุลสตรีนิยม และด้านก้าวน้ำนิยม

วาทกรรม หมายถึง ชุดความคิดที่มีผลในการสร้างหรือนิยามความหมายที่เกี่ยวข้องกับประเด็นของผู้หญิงที่ปรากฏผ่านการแสดงออกของตัวละครหญิงในด้านวัจนภาษาหรืออวัจนภาษา ซึ่งปรากฏในนวนิยายของณาราที่ตีพิมพ์ระหว่าง พ.ศ. 2549-2558

สตรีนิยม หมายถึง กลุ่มของแนวคิดที่สัมพันธ์หรือเชื่อมโยงกับผู้หญิงในเรื่องความก้าวหน้า ความเป็นกุลสตรี การมีคุณธรรมจริยธรรม และสภาวะทางอารมณ์ ซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมของตัวละครหญิงในนวนิยายของ ณาราที่ตีพิมพ์ระหว่าง พ.ศ. 2549-2558

ผลการวิจัย

จากการศึกษากระบวนการทัศนสตรีไทยด้านก้าวน้ำนิยมในนวนิยายของณาราพบว่ากระบวนการทัศนดังกล่าวได้สร้างวาทกรรมจำนวน 4 ชุด คือ วาทกรรมเชื่อมั่นในตัวเอง วาทกรรมรักอิสระ วาทกรรมเลือกคู่ครอง และวาทกรรมต้องการชีวิตสมบูรณ์แบบ

1. วาทกรรมเชื่อมั่นในตัวเอง

วาทกรรมเชื่อมั่นในตัวเองเป็นชุดความคิดที่ทำให้ตัวละครหญิงให้คุณค่ากับศักยภาพและความสามารถของเธอ ซึ่งทำให้ตัวละครหญิงเกิดความภาคภูมิใจในศักยภาพและความสามารถของตน จากการศึกษาพบว่าประเด็นที่น่าสนใจจำนวน 2 ประเด็น คือ การเชื่อมั่นในตนเองด้านการทำงาน และการเชื่อมั่นในตนเองด้านความสวยงาม

ในประเด็นการเชื่อมั่นในตนเองด้านการทำงานพบว่าเป็นการเชื่อมั่นในศักยภาพและความสามารถของ ตัวละครหญิงว่าเธอสามารถประสบความสำเร็จได้ด้วยตัวเองเธอเองได้ มิต้องพึ่งพาความช่วยเหลือจากบุคคลใด ในนวนิยาย เรื่อง เพลงรักเพลิงมลายา (2551ค) ตัวละครหญิงคือวิสารินได้แสดงให้เห็นความเชื่อมั่น

ดังกล่าว ขณะที่เธอกำลังจะหมดสัญญากับบริษัทค่ายเพลง สภกรานต์ก็ได้เรียกวิศารินเข้าไปพูดคุย โดยเขา สัญญาว่าหากวิสารินยอมเป็นภรรยาของเขา เขาจะช่วยสนับสนุนด้านการงานของเธอ

เวลานั้นเองสภกรานต์ก็เรียกเธอเข้าไปพบ บอกว่าต้องการให้เธอต่อสัญญากับทางบริษัท ทว่า เธอวาดฝันไปไกลกว่านั้นแล้ว และตกใจแทบช็อกเมื่อเขาสัญญาจะผลักดันให้เธอโด่งดังเหมือนเอริโกะ หากเธอยอมเป็นบ้านเล็กของเขา หลังเอริโกะหมดหน้าที่ไปแล้ว

‘เสียชอบแซลลีนะ ถ้าแซลลียอมเป็นของเสีย เสียจะดันให้ดังกว่าเอริ จะให้ดังไปทั่วโลกเลย’

‘แต่ฉันไม่ยอมค่ะ ฉันดังด้วยฝีมือของตัวเองได้ ไม่ต้องเอาตัวเองเข้าแลก’

‘อย่าเล่นตัวว่า แซลลีก็ดังมานานแล้ว ตอนนี้ก็อายุเยอะแล้ว ถ้าเสียไม่ช่วยดันแซลลีจะไปได้ อีกไม่ไกลนัก ดูเอริสิ เสียช่วยดันเต็มที ไม่งั้นก็จอดไปหลายปีแล้ว’

ข่าวลือเรื่องเอริโกะได้รับการยืนยันในวันนั้นเอง เธอต่อว่าสภกรานต์อย่างดุเดือดและออกมา จากห้องทำงานของสภกรานต์ด้วยความเกรี้ยวกราด...

(ณารา, 2551ค, หน้า 23)

ขณะที่ในประเด็นด้านความสวยงาม ตัวละครหญิงในนวนิยาย เรื่อง 9 เล่ห์รักร้าย (2556) คือปุชยา มาลัยก็ได้แสดงให้เห็นความมั่นใจว่าเธอนั้นมีความงามมากกว่าผู้อื่น

...ฉันยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไขว่า ฉันมีสิ่งเดียวที่เหมือนกัน หรืออาจมีมากกว่านางเอก เหล่านั้นด้วยซ้ำ นั่นก็คือ ‘ความสวย’

ไม่เคยมีใครเห็นฉันแล้วกล้าอ้าปากปฏิเสธสักคน เพราะความสวยของฉันเป็นที่เล่าขาน โด่งดังไปทั่วทั้งวงการดารา นักร้อง นายแบบ แม้กระทั่งวงการไฮโซไฮโซที่สิ้นสะเทือนเลื่อนลั่นเพราะฝีมือของฉันมาแล้ว

(ณารา, 2556, หน้า 10)

จากการศึกษาประเด็นวาทกรรมเชื่อมั่นในตนเองพบว่าวาทกรรมดังกล่าวได้ส่งผลต่อความคิดและสภาพจิตใจของตัวละครหญิง ทำให้เธอเชื่อมั่นในความสามารถและศักยภาพของตนว่าความสามารถและศักยภาพของตนจะช่วยสนับสนุน ส่งเสริม และผลักดันให้ตัวละครหญิงประสบความสำเร็จในชีวิตได้ ทั้งนี้ ปัจจัยเรื่องความสำเร็จของตัวละครหญิงในครั้งอดีตจะทำให้เธอเชื่อมั่นในตนเองด้านการงาน ขณะที่การมีทรัพย์สินและรูปร่างหน้าตาที่งดงามจะทำให้ตัวละครหญิงเชื่อมั่นในความงามของตนว่ามีเหนือกว่าผู้อื่นได้ วาทกรรมเชื่อมั่นในตนเองจึงเป็นชุดความคิดที่ทำให้ตัวละครหญิงภาคภูมิใจกับตนเองในด้านความงามและด้านการงาน

2. วาทกรรมรักอิสระ

วาทกรรมรักอิสระเป็นชุดความคิดที่ทำให้ตัวละครหญิงไม่ต้องการอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใดๆ จากการศึกษาพบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจอยู่ 3 ประเด็น คือ อิสระด้านการแต่งงาน อิสระด้านการมีเพศสัมพันธ์ และอิสระด้านการเข้าใกล้ชิดชาย

ในประเด็นอิสระด้านการแต่งงานเป็นชุดความคิดที่ทำให้ตัวละครหญิงต้องการที่จะเป็นผู้เลือกคนรักหรือคู่ครองด้วยตัวของเธอเอง ในนวนิยาย เรื่อง ธาราหิมาลัย (2552) ตัวละครเอกฝ่ายหญิงของเรื่อง คือ ทิพย์ธารา ได้แสดงให้เห็นว่าเธอต้องการเป็นผู้เลือกคู่ครองด้วยตัวของเธอเอง การที่อัคนี ปฐพี และวายุภักดิ์ พี่ชายทั้งสามของเธอทำหน้าที่เป็น “สามองค์รักษ์ที่คอยพิทักษ์หญิงสาว” (ธารา, 2552, หน้า 9) อาจจะทำให้ทิพย์ธาราพลาดโอกาสที่จะเริ่มต้นความสัมพันธ์กับบุคคลที่เธอพึงใจได้

‘น้ำไม่เข้าใจเลยว่าทำไมพวกผู้ชายถึงไถ่เง่าถึงขนาดนี้ น้ำโตแล้วนะคะ อายุก็เกือบจะสามสิบ อยู่ร่มร่อแล้ว ถ้าดิน ลม ไฟยังตามเฝ้าเข้าเฝ้าเย็นแบบนี้ แล้วอย่างนี้เมื่อไหร่ น้ำถึงจะมีแฟนกับเขาเสียทีคะ’

(ธารา, 2552, หน้า 10-11)

ในประเด็นอิสระด้านการมีเพศสัมพันธ์เป็นชุดความคิดที่ทำให้ตัวละครหญิงไม่สนใจต่อขนบจารีตของสังคมไทยที่สั่งสอนให้ผู้หญิงต้องรักษาวลสงวนตัว หากตัวละครหญิงพึงพอใจตัวละครชายตัวใด ตัวละครหญิงสามารถที่จะแสดงความต้องการของเธอให้แก่เขารับรู้ได้ว่าเธอต้องการร่วมหลับนอนกับเขา ในนวนิยาย เรื่อง กาลเวลา สงคราม ความรัก ตอน ขุมทรัพย์แห่งมาซิดอน (2551ก) เมื่อติกาหรั่งกับบาลาคริสได้ถูกกลุ่มผู้ก่อการร้ายจับตัวไป ความใกล้ชิดของตัวละครทั้งสองในยามอันตรายก็ทำให้พวกเขาเกิดความรักขึ้น ติกาหรั่งที่คิดว่าช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงเวลาสุดท้ายของชีวิตก็ทำให้เธอตัดสินใจขอร้องให้บาลาคริสมีเพศสัมพันธ์กับตน

“ที่รักจ๋า ถ้าขึ้นคุณยังกอดผมแบบนี้ ผมคงจะต้องคลั่งตายแน่ๆ คุณควรจะนอนได้แล้ว พรุ่งนี้จะต้องทำงานหนักอีกทั้งวัน”

แทนที่ติกาหรั่งจะถอยห่าง เธอกลับจ้องดวงตาสีฟ้านิ่ง บาลาคริสกำลังทำตัวเป็นสุภาพบุรุษตามสัญญาที่ให้ไว้กับเธอ แต่ติกาหรั่งกลับไม่ยอมปล่อยให้เขาไป เธออยากนอนซุกอยู่ในอ้อมกอดของเธอ เช่นนี้ทั้งคืน อยากได้รับความอบอุ่นและความรักจากเขา ต้องการเขาทั้งตัวและหัวใจ...

ติกาหรั่งตกใจตัวเองยิ่งนักที่เกิดความรู้สึกน่าอายเช่นนี้ขึ้นมา...แต่เธอจะแคร์ไปทำไมเล่า ในเมื่อเธอกับเขาอาจจะมีเพียงคำคืนนี้เท่านั้น ถ้าเธอจะต้องตาย เธอก็อยากจะทำไปพร้อมกับความทรงจำอันงดงามที่มีร่วมกับบาลาคริส เธอต้องการเขา และเขาก็ต้องการเธอ...แล้วเธอจะรีรอไปทำไม

“จูบฉันทิคะ ทำให้ฉันทิมล์ผู้ชายคนนั้นไปให้หมด ทำให้คืนนี้เป็นคืนพิเศษสำหรับเราสองคน”
ติกาหรั่งกระซิบ เลือดร้อนๆ แล่นซู่ไปทั่วทั้งใบหน้า เธอสะกดกลิ่นความอายเมื่อเอ่ยขอเขาไป

(ณารา, 2551ก, หน้า 158-160)

ในประเด็นอิสระในการเข้าใกล้ชิดชายเป็นชุดความคิดที่ทำให้ตัวละครหญิงไม่ต้องปิดบังความปรารถนาของตนที่มีต่อตัวละครชายที่ตนพึงใจ ซึ่งทำให้เธอกำลังจะเป็นผู้เริ่มต้นความสัมพันธ์กับบุคคลนั้นๆ ในนวนิยาย เรื่อง กามเทพปราบมาร (2555ก) เมื่อมธรรดาเกิดความพึงพอใจถึง เธอก็ได้พยายามที่จะอยู่ใกล้ชิดกับเขา

“อ้อ คุณแมงปอ จะคุยเรื่องอะไรหรือคะ” กามเทพสาวมีนต๊ับ มาทดลองใช้บริการแต่ไม่สมัคร ถ้าฉันจะมีอะไรให้ช่วยอีกได้เล่า

“แมงปออยากได้เบอร์มือถือของคุณมีนนะคะ พอตีเมื่อก็เขารีบไปก็เลยไม่ทันจะได้ขอเลย อีกอย่างนะคะ ในฐานะพี่เอ ก็จะต้องรู้ตารางเวลาของคุณมีนทุกอย่าง แมงปอก็ขอของเดือนนี้ทั้งเดือนเลยแล้วกันนะคะ บอกตรงๆ ว่า แมงปอพบคนที่ใช่แล้วโดยไม่ต้องเสียเวลาสมัครใช้บริการ”

ตรงไปตรงมาที่สุด จนคนที่เคยเจอผู้หญิงมาหลายรูปแบบยังอึ้ง...

“เอ่อ ขอเบอร์คุณสิด้วยนะคะ ถ้าตามหาคุณมีนไม่เจอ จะได้ถามคุณสิได้ จะได้ช่วยให้คำปรึกษา”

(ณารา, 2555ก, หน้า 73)

จากการศึกษาในประเด็นวาทกรรมรักอิสระพบว่าวาทกรรมดังกล่าวได้ทำให้ตัวละครหญิงยึดติดกับความต้องการและความรู้สึกของตนเองในฐานะอิสระชน และไม่สนใจต่อขนบจารีตของสังคม ตัวละครหญิงจึงเลือกที่จะเป็นผู้กำหนดแนวทางการดำเนินชีวิตของตนมากกว่าที่จะปฏิบัติตามกรอบของสังคม ซึ่งทำให้ตัวละครหญิงต้องการเป็นผู้เลือกคู่สมรสด้วยตัวของเธอเอง มองประเด็นเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดาของคนที่รักกัน และผู้หญิงไม่จำเป็นต้องรักษาพรหมจรรย์เพื่อมอบให้กับผู้ชายในคืนวันแต่งงานก็ได้

3. วาทกรรมเลือกคู่ครอง

วาทกรรมเลือกคู่ครองเป็นชุดความคิดที่ทำหน้าที่กำหนดลักษณะของผู้ชายในอุดมคติให้แก่ตัวละครหญิง ทำให้เธอปรารถนาที่จะครองคู่กับตัวละครชายที่มีลักษณะสอดคล้องกับความเป็นอุดมคติดังกล่าวของผู้ชาย จากการศึกษาค้นคว้ามีประเด็นที่น่าสนใจอยู่ 4 ประเด็น คือ การมีชื่อเสียงในสังคม การมีทรัพย์สินสมบัติ ความรัก และรูปร่างหน้าตา

ในประเด็นการมีชื่อเสียงในสังคมเป็นลักษณะที่ตัวละครหญิงใช้นำมาพิจารณาคุณสมบัติของตัวละครชายที่ตนพึงพอใจ โดยตัวละครชายนั้นจะต้องเป็นที่รู้จักของสังคม มีชื่อเสียง และได้รับการยอมรับจากสังคม ในนวนิยาย เรื่อง มาริมายา (2558) ได้ปรากฏการพิจารณาผู้ชายจากชื่อเสียงในสังคมของเขา โดยปรากฏผ่านตัวละครหญิงคืออมลดา ภายหลังจากที่อมลดาได้พบกับนูเอต้าและทราบว่าเขาทำอาชีพเป็นไวน์เมกเกอร์ที่ได้รับ “เหรียญทองจากซีเอ็มบี หรือคองเคอร์ มอนดิอัล เดอ บรัสเซลส์ ที่เป็นการประกวดไวน์ที่มีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับมากที่สุด 1 ใน 5 ของโลก...” (ณารา, 2558, หน้า 324) อมลดาก็วางแผนที่จะพิชิตใจเขาทันที

...น่าสนใจขึ้นมาทันทีที่รู้ว่าเขาเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียง ถ้าได้คงไปไหน คงไม่อายใคร หากต้องพลาดหวังจากนักวิทยาศาสตร์เพื่อนบ้านที่ปากจัดและเงี้ยว นั่น แถมยังดูหล่อกว่า เท่กว่าหนุ่มแวนผู้คงแก่เรียนเห็นๆ

(ณารา, 2558, หน้า 324)

ในประเด็นการมีทรัพย์สินสมบัติเป็นลักษณะประการหนึ่งที่ตัวละครหญิงใช้เพื่อพิจารณาเพื่อคบหากับตัวละครชาย หากตัวละครหญิงพบว่าตัวละครชายเป็นผู้ที่มีฐานะทางการเงินที่ดี มั่นคง ตัวละครหญิงก็พร้อมที่จะคบหากับเขา แต่หากเธอพบว่าตัวละครชายเป็นบุคคลที่ไม่มีทรัพย์สินสมบัติใดๆ ตัวละครหญิงก็ไม่ต้องการที่จะคบหากับเขา ในนวนิยาย เรื่อง ทะเลไฟ (2553) สิริินดาได้แสดงให้เห็นว่าทรัพย์สินสมบัติมีผลต่อการเข้าหากับตัวละครต่างประเทศ ภายหลังจากที่สิรินดาทราบว่าเตชินเป็นลูกชายของอนุพงศ์เจ้าของรีสอร์ท เธอก็พยายามที่จะอยู่ใกล้ชิดกับเขา

...ที่สำคัญเจ้านายเธอเป็นทายาทคนเดียวของอันดามันกรุ๊ป โสด รูปหล่อ พอรวยล้นฟ้า...เมื่อมีโอกาสที่จะได้มาใกล้ชิดเขาแล้ว ทำไมเธอจะไม่รีบตะครุบ จับพลัดจับผลูได้เป็นคุณนายของเขา ต่อไปก็นั่งชิวไม่ต้องทำงาน สบายไปทั้งชาติ ดูอย่างนลินีสี น้ำสาวเคยเล่าว่า ก่อนแต่งงานเป็นแม่ค้าชาวสวนงๆ พอจับขึ้นเวที ได้ตำแหน่งเข้าหน่อย ก็ได้แต่งงานกับอนุพงศ์ สบายไปตลอดทั้งชาติ

(ณารา, 2553, หน้า 54)

ในประเด็นความรักเป็นคุณสมบัติสำคัญของตัวละครชายที่ตัวละครหญิงต้องการ โดยตัวละครหญิงได้นำความรักมาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างเขากับเธอว่าเธอนั้นควรจะคบหาหรือแต่งงานกับเขาหรือไม่ หากตัวละครหญิงพบว่าตัวละครชายได้แสดงออกให้เธอเห็นอย่างชัดเจนว่าเขาจริงจังกับความสัมพันธ์กับเธอ ตัวละครหญิงก็ยินยอมที่จะคบหรือสมรสกับเขา แต่หากตัวละครชายไม่สามารถแสดงออกให้ตัวละครหญิงรับรู้ได้ เธอก็ไม่ปรารถนาที่จะคบหาหรือแต่งงานกับตัวละครชาย ในนวนิยาย เรื่อง บ่วงวิมาลา (2555ข) วิมาลาได้บอกเหตุผลที่ทำให้เธอยอมรับคำขอแต่งงานของกันยว่า

...เหตุผลเดียวที่น้ำผึ้งจะแต่งงาน ก็เพราะความรักเท่านั้น น้ำผึ้งไม่ต้องการให้เอาเรื่องผลประโยชน์มาขวางกั้นระหว่างเรา เหมือนพ่อกับแม่ และถ้าเราจะต้องเลิกกัน น้ำผึ้งก็ไม่ต้องการเงินจากคุณแม่แต่บาทเดียว จะถือว่าเราไปด้วยกันไม่ได้ และจากกันด้วยดี แต่ถ้าเรารักกัน บางทีเราอาจจะโชคดี อยู่ด้วยกันไปได้ด้วยความรักและความเข้าใจกัน และอาจจะไม่จำเป็นต้องหย่ากัน”

(ณารา, 2555ข, หน้า 520)

ในประเด็นรูปร่างหน้าตาเป็นลักษณะของตัวละครชายที่มีผลต่ออารมณ์ ความรู้สึก และการแสดงออกของตัวละครหญิง หากเธอพบว่ารูปร่างหน้าตาของตัวละครชายตัวนั้นเหมือนกับผู้ชายในอุดมคติของเธอ ตัวละครหญิงก็จะพยายามเข้าหาตัวละครชายดังกล่าว โดยมีจุดประสงค์คือการได้คบหากับเขา ในนวนิยาย เรื่องกาลเวลา สงคราม ความรัก ตอน ชุมทรัพย์แห่งมาซิดอน (2551ก) คริสตินาก็ได้แสดงให้เห็นความต้องการทางเพศของเธอที่มีผลมาจากรูปร่างหน้าตาของลีโอนีดา

...แค่คิดภาพของลีโอนีดาเปลี่ยนแปลงอยู่คนเดียว ตัวเธอก็แทบจะลุกเป็นไฟ อยากให้ตนเป็นหญิงสาวผู้ที่นอนกอดกายเขาแทนผู้หญิงคนนั้น!

เนื้อตัวของเธอร้อนผ่าวๆ รู้สึกต้องการลีโอนีดาจนถึงขั้นหลงใหลคลั่งไคล้ อยากให้ตนได้อยู่ในวงแขนที่เต็มไปด้วยมัดกล้ามเนื้อ อยากลูบไล้ฝ่ามือไปมาบนผิวหนังที่เรียบตึงและกล้ามเนื้อแข็งเกร็งที่อยู่ภายใต้ ไม่มีไขมันส่วนเกินให้เห็นในร่างใหญ่โตนั้น รวากับเขาเกิดมาเพื่อเป็นนักรบโบราณแทนการเป็นนักประวัติศาสตร์อย่างที่เขายก...

คริสตินาล้มตัวลงนอน...หากสมองคิดแผนการแยบยล เพื่อให้ได้ทั้งตัวชายหนุ่มที่พึงใจ และชุมทองของนายพลลีโอนีดา...เธอจะลองหว่านเสน่ห์เขาให้หนักขึ้น แล้วเธอจะพยายามทุกวิถีทางดึงเขามาเป็นพวกให้จงได้

(ณารา, 2551ก, หน้า 180)

จากการศึกษาในประเด็นวาทกรรมเลือกคู่ครองพบว่าวาทกรรมดังกล่าวเป็นชุดความคิดที่มีผลต่อการตัดสินใจคบหาหรือแต่งงานกับตัวละครต่างเพศ เมื่อตัวละครหญิงจะต้องคบหาหรือแต่งงานกับตัวละครชาย เธอจะต้องพิจารณาคูณสมบัติของตัวละครชายทั้งหมด 4 ด้านด้วยกัน คือ ด้านการมีชื่อเสียงในสังคม ด้านการมีทรัพย์สินสมบัติ ด้านความรัก และด้านรูปร่างหน้าตา ซึ่งหากตัวละครหญิงได้พิจารณาแล้วว่าตัวละครชายไม่ปรากฏลักษณะใดในทั้ง 4 ลักษณะดังที่กล่าวมานี้ ตัวละครหญิงก็ไม่ต้องการที่จะคบหาหรือแต่งงานกับตัวละครชายดังกล่าว

4. วาทกรรมต้องการชีวิตสมบูรณ์แบบ

วาทกรรมต้องการชีวิตสมบูรณ์แบบเป็นชุดความคิดที่ทำให้ตัวละครหญิงต้องการจะประสบความสำเร็จในชีวิต จากการศึกษาพบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจอยู่ 3 ประเด็น คือ ด้านการทำงานประกอบอาชีพ ด้านครอบครัว และด้านชื่อเสียง

ในด้านการงานประกอบอาชีพนั้น การประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพเป็นหนึ่งในความสำเร็จที่ตัวละครหญิงต้องการ ซึ่งทำให้ตัวละครหญิงต้องทำทุกวิถีทางเพื่อให้ตนเองนั้นได้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว โดยเธอเชื่อว่าความก้าวหน้าในหน้าที่การงานดังกล่าวจะทำให้เธอมีวิถีชีวิตที่สุขสบายขึ้น ในนวนิยาย เรื่อง เพลงรักเพลิงมายา (2551ค) ได้ปรากฏความต้องการของตัวละครหญิงที่อยากจะก้าวหน้าในอาชีพของเธอ โดยปรากฏผ่านตัวละครวิสาริน

...ไม่เพียงเป็นนักร้องชื่อดัง ยังคงเป็นดาราเจ้าบทบาทอีกด้วย ไม่ว่าจะเมื่อใดก็ตามที่ทั้งสองรับงานละคร เรตติ้งของละครก็จะพุ่งกระฉูดจนผู้จัดต่างจับจ้องคิวกันยาวเหยียด ทว่าวิสารินผู้มีความใฝ่ในไกลกว่า มุ่งหวังจะเดินสู่เส้นทางนักร้องอาชีพระดับนานาชาติ เธอจึงปฏิเสธงานละครหลายเรื่อง เน้นร้องเพลงอย่างจริงจัง จนกระทั่งมีผลงานเพลงโดดเด่นทั้งน้ำเสียงและท่วงท่าเต้นรำอันพลิ้วไหวเข้าตาข่ายเพลงระดับโลกอย่างโซลอส

(ณารา, 2551ค, หน้า 10)

ในประเด็นด้านครอบครัวนั้นว่าเป็นสถาบันพื้นฐานหนึ่งที่ตัวละครหญิงให้คุณค่าและความสำคัญ หากเธอจะต้องสร้างครอบครัวขึ้นนั้น เธอก็ปรารถนาให้ครอบครัวของเธอได้อยู่อย่างสมบูรณ์ คือ มีทั้งพ่อ แม่ และลูก มิใช่ว่าต่างคนต่างอยู่กัน ในนวนิยาย เรื่อง ปลาไหลป้ายแดง (2551ข) ปิ่นทาร์รี่ได้บอกลักษณะของครอบครัวในอุดมคติของเธอให้แก่ปรัชญ์ทราบ

... แต่สิ่งที่เพียต้องการคำสัญญาจากคุณก็คือ เพียขอให้คุณรักเดียวใจเดียว ไม่สร้างปัญหาครอบครัวด้วยการมีบ้านเล็กบ้านน้อย ขอให้ซื่อสัตย์ต่อกันนับแต่วันนี้ ไปจนกว่าตายจากกัน”

(ณารา, 2551ข, หน้า 77)

ในด้านชื่อเสียงเป็นอีกความปรารถนาหนึ่งของตัวละครหญิงที่ต้องการ โดยเธอมองว่าการมีชื่อเสียงในสังคมนั้นว่าเป็นสิ่งที่ดี เพราะเป็นการแสดงให้เห็นถึงเกียรติและศักดิ์ศรีที่เธอมีอยู่ ตลอดจนทำให้บุคคลรอบข้างเกิดความนับถือและยกย่องในตัวเธอ ในนวนิยาย เรื่อง เพลงรักเพลิงมายา (2551ค) ได้ปรากฏการคำนึงถึงชื่อเสียงของตัวละครหญิง โดยปรากฏผ่านตัวละครเอริโกะ เมื่อเธอได้พบกับจอร์จินโญ เอริโกะก็ตระหนักว่า หากเธอได้คบหากับเขาจะทำให้เธอมีชื่อเสียงได้

เธอคิดถึงชายหนุ่มละตินเมื่อครู่แล้วก็ยิ้มบางๆ อย่างมีเลศนัย ผู้ชายคนนั้นช่างยิ้มได้สวย สะท้อนใจเหลือเกิน หากไม่คิดว่ากำลังคุยอยู่กับพิรพงษ์ เธออาจจะลองสานสัมพันธ์กับเขาดูสักหน่อย ได้คุยของนอกก็เห่ไม่หยอก ยิ่งเธอกำลังจะโกอินเตอร์ฯ อยู่แล้ว มีแฟนหล่อๆ รวยๆ ไว้รอด ผู้คนจะได้สนใจเธอยิ่งขึ้น ยิ่งช่วงนี้ดารานางแบบก็คุยของนอกกันเป็นแถว เธอก็น่าจะลองเก็บมาพิจารณาสักคน ส่วนพิรพงษ์นี่คงจะปล่อยทิ้งไว้ที่นี้แหละ ไม่ควรไปนอกให้เสียเวลา เพราะความรู้ภาษาอังกฤษแค่งูๆ ปลาๆ แบบนี้ หากนักข่าวมาสัมภาษณ์เธอคงจะอายเขาตาย ขึ้นไปบอกใครว่าเป็นแฟน

(ณารา, 2551ค, หน้า 100)

จากการศึกษาในประเด็นวาทกรรมต้องการชีวิตสมบูรณ์แบบพบว่าวาทกรรมดังกล่าวได้ทำให้ตัวละครหญิงเกิดความปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จใน 3 ด้าน คือ ด้านครอบครัว คือการที่สมาชิกในครอบครัวได้อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข ไม่มีปัญหาครอบครัวแตกแยก ด้านการทำงานประกอบอาชีพ คือการที่ตัวละครหญิงมีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพของตน และด้านชื่อเสียง คือการที่ตัวละครหญิงได้รับการยอมรับและความสนใจจากสังคม ทั้งนี้ตัวละครหญิงมองว่าการประสบความสำเร็จดังกล่าวนี้จะทำให้ชีวิตของเธอมีความสุขได้ ตัวละครหญิงจึงดิ้นรนขวนขวายที่จะประสบความสำเร็จในทั้งสามด้านดังที่กล่าว

สรุปผล

การศึกษา เรื่อง “กระบวนทัศน์สตรีไทยด้านก้าวหน้าในนวนิยายของณารา ระหว่างปีพุทธศักราช 2549-2558” โดยวิเคราะห์จากการแสดงออกในด้านต่างๆ ของตัวละครหญิงในนวนิยายของณาราได้ข้อสรุปว่ากระบวนทัศน์ก้าวหน้าได้สร้างวาทกรรมจำนวน 4 ชุด คือ วาทกรรมเชื่อมั่นในตัวเอง วาทกรรมรักอิสระ วาทกรรมเลือกคู่ครอง และวาทกรรมต้องการชีวิตสมบูรณ์แบบ โดยวาทกรรมเชื่อมั่นในตัวเองพบว่าตัวละครหญิงมีความเชื่อมั่นในด้านการทำงาน และด้านความสวยงาม วาทกรรมรักอิสระพบว่าผู้หญิงต้องการมีอิสระด้านการแต่งงาน ด้านการมีเพศสัมพันธ์ และด้านการเข้าใกล้ชิดชาย วาทกรรมเลือกคู่ครองปรากฏว่าผู้หญิงตัดสินใจเลือกคู่รักจากชื่อเสียง ทรัพย์สินสมบัติ ความรัก และรูปร่างหน้าตา และวาทกรรมต้องการชีวิตสมบูรณ์แบบพบว่าผู้หญิงต้องการประสบความสำเร็จในด้านการทำงานประกอบอาชีพ ด้านครอบครัว และด้านชื่อเสียง

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่ากระบวนทัศน์ก้าวหน้าได้รับอิทธิพลทางความคิดจากผู้หญิงยุคใหม่ (Modern Woman) ซึ่งกนกพรรณ วิบูลย์ศรี (2547, หน้า 9) ได้กล่าวเกี่ยวกับลักษณะของผู้หญิงยุคใหม่ว่า

ผู้หญิงยุคใหม่ (Modern Woman) หมายถึง ผู้หญิงที่มีลักษณะเป็นตัวของตัวเอง มีอิสรภาพทางความคิด กล้าฉีกตัวออกจากกรอบของค่านิยมเดิมๆ ของสังคม มีลักษณะของการทวนกระแส สังคมรู้ความต้องการของตนเอง และเลือกที่จะกำหนดความต้องการได้ด้วยตนเอง ฟังฟังตนเองได้ เมื่อนำลักษณะของผู้หญิงยุคใหม่มาเปรียบเทียบกับลักษณะของตัวละครหญิงในนวนิยายของณารา พบว่ามีความสอดคล้องกันจำนวน 3 ประเด็น คือ ความต้องการอิสระในการดำเนินชีวิต การไม่ยึดติดอยู่กับค่านิยมเดิมๆ ของสังคม และการเชื่อมั่นในความสามารถของตน

ในประเด็นความต้องการอิสระในการดำเนินชีวิต ตัวละครหญิงในนวนิยายของณาราได้แสดงออกสอดคล้องกับลักษณะดังกล่าวของผู้หญิงยุคใหม่ว่าเธอต้องการเป็นผู้กำหนดเส้นทางชีวิตของตนเอง เช่น ตัวละครทิพย์ธารา จากนวนิยายเรื่อง ธาราหิมาลัย (2552) ที่ทิพย์ธาราแสดงออกชัดเจนว่าเธอไม่พอใจกับการปฏิบัติตัวของพี่ชายของเธอทั้งสามคน คือ อัครนี วายุ และปฐมพี ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลปกป้องเธอ ซึ่งทำให้เธอขาดอิสระในการคบหากับผู้ชาย

ตัวละครหญิงในนวนิยายของณาราได้แสดงออกสอดคล้องกับลักษณะของผู้หญิงยุคใหม่ว่าเธอไม่ยึดติดอยู่กับค่านิยมเดิมๆ ของสังคม เช่น ตัวละครมธุรดา จากนวนิยายเรื่อง กามเทพปราบมาร (2555ก) เมื่อมธุรดาเกิดความพึงพอใจในตัวละครกิม มธุรดาที่ไม่รีรอที่จะขอทราบตารางเวลาปฏิบัติงานของกิมจากวาราลี ซึ่งการแสดงออกของเธอนั้นถือว่าการแสดงออกที่ไม่ยึดติดอยู่กับค่านิยมเดิมๆ ของสังคม เนื่องจากค่านิยมของผู้หญิงในยุคอดีตนั้น การแสดงความสนใจต่อเพศตรงข้ามนั้นถือเป็นสิ่งต้องห้าม ผู้หญิงไทยที่ดีจะต้องรู้จักรักษานวลสงวนตัวและสงวนท่าทีต่อชายที่ตนพึงใจ แต่การกระทำของมธุรดากลับกระทำตรงกันข้าม เมื่อเธอพึงพอใจบุคคลใด เธอก็จะต้องการที่จะอยู่ใกล้ชิดกับเขา

นอกจากนี้ ตัวละครหญิงในนวนิยายของณารายังแสดงออกสอดคล้องกับลักษณะของผู้หญิงยุคใหม่ว่าเธอเชื่อมั่นในความสามารถของตน และไม่จำเป็นต้องพึ่งพาผู้อื่นก็สามารถดูแลตัวเองและประสบความสำเร็จในชีวิตด้วยตัวของเธอเองได้ เช่น ตัวละครวิสาริน จากนวนิยายเรื่อง เพลงรักเพลิงมายา (2551ค) เมื่อวิสารินกำลังจะหมดสัญญากับบริษัทค่ายเพลง สงกรานต์ก็ยื่นข้อเสนอให้แก่วิสารินว่าเขาจะสนับสนุนวิสาริน หากเธอยอมรับที่จะภรรยาของเขา แต่วิสารินก็ได้ปฏิเสธข้อเสนอของสงกรานต์ เนื่องจากเธอเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเองว่าเธอสามารถประสบความสำเร็จด้วยตัวของเธอเองได้

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกระบวนทัศน์สตรีไทยในนวนิยายของณารากับนักเขียนไทยคนอื่นๆ ในยุคสมัยที่ใกล้เคียงกัน เพื่อเป็นการพัฒนาทฤษฎีกระบวนทัศน์สตรีไทยให้มีความสอดคล้องกับยุคสมัย และเหมาะสมกับสภาพสังคมและวัฒนธรรมไทยยิ่งขึ้น

2. ควรมีการนำทฤษฎีกระบวนการทัศนศาสตร์ไทยไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาตัวบทประเภทอื่น เช่น ประเภท นิตยสาร ประเภทบทเพลง ประเภทภาพยนตร์ ประเภทบทละคร ทั้งนี้ เพื่อเป็นการพัฒนาทฤษฎีให้มีความเป็น สากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กนกพรรณ วิบูลย์ศรีน. (2557). *การเปรียบเทียบภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ) กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

คริส เบเคอร์ และ ผาสุก พงษ์ไพจิตร. (2557). *ประวัติศาสตร์ไทยร่วมสมัย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน.

ณารา. (นามแฝง). (2549). *รักสุดใจผู้ชายของฉัน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พิมพ์คำ.

ณารา. (นามแฝง). (2551ก). *กาลเวลา สงคราม ความรัก ตอน ชุมทรัพย์แห่งมาซิดอน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พิมพ์คำ.

ณารา. (นามแฝง). (2551ข). *ปลาไหลป้ายแดง*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พิมพ์คำ.

ณารา. (นามแฝง). (2551ค). *เพลงรักเพลิงมายา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พิมพ์คำ.

ณารา. (นามแฝง). (2552). *ฮาราฮีมาลัย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พิมพ์คำ.

ณารา. (นามแฝง). (2553). *ทะเลไฟ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พิมพ์คำ.

ณารา. (นามแฝง). (2555ก). *กามเทพปราบมาร*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พิมพ์คำ.

ณารา. (นามแฝง). (2555ข). *บัววิมาลา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พิมพ์คำ.

ณารา. (นามแฝง). (2556). *9 เล่ห์ รัก ร้าย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พิมพ์คำ.

ณารา. (นามแฝง). (2558). *มารีมายา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พิมพ์คำ.

ไทยพีบีเอส. (2560). *อำแดงเหมือนกับนายริด*. ค้นเมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2561 จาก

<http://program.thaipbs.or.th/Umdang>

มาลี พงษ์พงศาวิ. (2544). สถานภาพทางกฎหมายของสตรี: พัฒนาการจาก “ควาย” สู่ “คน” ข้อมูลจาก พระบรมราชวินิจฉัยรัชกาลที่ 4. *ตุลพาท*. 1(48). 5-23.

เสาวคนธ์ วงศ์สุขชัยนิมิต. (2559). *การศึกษาสถานภาพและบทบาทผู้หญิงในนวนิยายของณารา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ) ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

